

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, num. 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba
Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

UNA MANTELLINA.

(DE V. BUSCH.)

Von-Gutimvert no sabent que fer, se'n ha anat à la taberna, y l'aixarop de pampol se l'hi ha enfilat al pis de dalt; y l'amo del establimet lo treu al carrer per veure si així s'hi passará, y ademés perque ell no vol compromisos.

Ja 'l tenen davant de casa sèva y no sabent per quin cap ha de ficar la clau. ¡Es una mantellina tant espessa que casi no hi véu!

—¡Ah, ja, ja, ja! ja ho diu lo ditxo: «La perfidia mata la cassa.»

Y quan las portas s'obren massa depressa, à risos de matar al cassador.

A jeure, al llit.—Ara, escaleta amunt!

—Fiat lux... Y á copia de fregar, la llum fòu feta.

Ab lo qual Von-Gutimvert estigué á punt de treure's las botes.

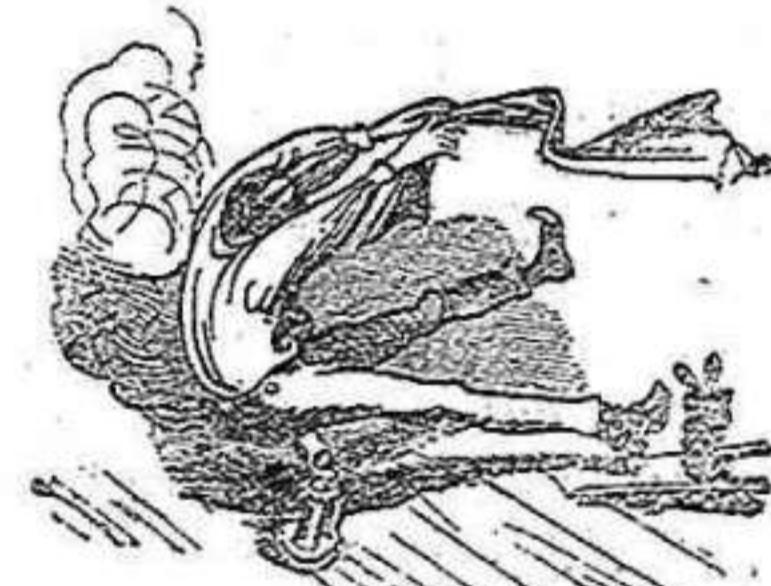
Com efectivament... ¡Y ván dugas!

Burro!... Si aquí tinch un agafadero.

Ay, ay.... També segueix... Si ho entenç que 'm penjin.

A la nona... ¡Qu' es fosch!... Tot se belluga... tot roda...

Y are fins rodo jo...

Ja ho vá dir Galileo: «E pur si moure», qu' es com si diguéssem que 'l ví quan es pur fa moure.

¡SI HO SABESSIN FER!

RE es l' hora de intentarlo: are es l' hora de enterrar à un partit que es un obstacle constant al progrès, un insult constant à la lley, una befa constant al país.

Sí, senyors fusionistas: are es l' hora de enterrar al partit conservador.

Los arbres que no donan fruyt denhen arrense, y 'l partit conservador en sis anys de governar, ni ha posat arrels, ni ha donat fruyt de esp mena.

No ha donat més que grops y espinas.

* * * Repassin la sèva historia: no hi trobarán més que un teixit de irregularitats y un luxo verdader de vics y malas costums públics.

Quan ells gobernava, semblava que 'ls duros haguessin posat alas y 'ls encarregats de guardarlos també, per la facilitat ab que 'ls uns volavan al darrera dels altres.

Quan ells gobernava, las presons servian pels liberals un xich decidits; no pas pels criminals, que alguns cops fugian escapantse pèl pany de la clau, de la manera més misteriosa.

Quan ells gobernava, hi havia espanyols de dugas menes: legals é illegals, sent legals tots los qu' estaven ab en Cánovas é illegals tots los que, per una cosa ó per un altre, se l' hi giravan d' esquena.

Quan ells gobernava, no hi havia esperansa pèl cos electoral; aquest cos estava sense moviment, sense acció, sense véu siquiera. Ells sols se movian, ells sols s' agitaven, ells sols parlaven, y á falta de parroquians s' alabavan á sí mateixos.

No eran ningú: tot ceros, menos la unitat Cánovas que ho era tot. Cánovas y una récua de ceros al darrera constituhian una cantitat infinita.

* * * Repassin sino totes las eleccions qu' ells ván fer y dirigir; en totes resultava que tenian una majoria immensa, considerable.

Quan lo vot del país havia passat pels mollos qu' ells tenian á punt, sempre 'n resultava 'l mateix.

Per las Corts, conillets de guix d' aquells que continuament fan anar lo cap en sentit afirmatiu.

Per las Diputacions y Ajuntaments, figures d' adorno ab los atributs de la ganadería conservadora.

Y 'n dihém ganadería, perque guanyavan sempre.

Lo cos electoral havia quedat reduxit á la trista condició de una cotorra: l' hi havien ensenyat á dir: «No hi ha govern millor, que 'l govern actual» y á totes horas y en tots los moments repetia 'l mateix.

Fins quan la deixavan sense menjar ho deya y ho repetia.

* * * Algú de vostés dirà:—Això es tractar ab una mica massa de passió al govern que vā caure. O sino ¿cóm s' explica que aquest mateix cos electoral, que ab las mateixas llistas era ahir favorable á n' en Cánovas, siga avuy favorable á n' en Sagasta?

Resposta nostra:—Precisament perque las últimes eleccions s' han fet ab las mateixas llistas.

—Es molt estrany: per forsa tè de haver li hagut moltes trampas.

—Sí, senyors, hi ha hagut las trampas preparadas pels mateixos conservadors: sols qu' en lloc d' ells poder agafar als altres, los altres los han agafat á n' ells.

—Y encara alabarà als fusionistas?

—No, senyor, no 'ls alabo; estableixo fets: així donchs, tinga bén entès, que si durant sis anys no l' hi haguessen ensenyat á dir á la cotorra allò de «no hi ha govern millor que 'l govern actual», avuy la cotorra no 'u diria per favorir á n' en Sagasta, tal com ahir ho deya per favorir á n' en Cánovas.

* * * Y no hi donguin més voltas: res succeheix al mon que no regonega una causa, y la causa de la ruina dels conservadors son los conservadors mateixos.

Si haguéssen gobernat plantejant ideas ó professant principis, avuy tindrian principis é ideas y contarian personas que las professarian, y que 'ls seguirian fins en la desgracia.

Ván sembrar escardots, y avay se punxan.

* * * Ay si 'ls fusionistas ho sabessin fer! ¿Volen que la màquina de Espanya marxi una mica bé? Donchs treguin una roda inútil, qu' ella mateixa sorolla y está á punt de rompre's.

Aquesta roda inútil es lo partit conservador.

CAPS SUELTO.

L' altre diumenje uns quants carcas y algun llanç fastigós varen fer un cert jubi'eo, rondon quatre carrerons. Qu' es igual que si dignéssim,

explicancho ab altres mots: L' altre diumenje las momies van sortí á treure's la pols.

Lo nostre... estimat Pavía, no tenint aquí que fer, se 'n ha anat á llubí 'l garbo á Madrid, tot satisfet.
¡Alerta, senyor Sagasta! Quan obri 'l Congrés dels sèns, vigili sempre la porta; pensi en lo tres de Janer.

A un conservador de rumbo que 's divertia escribint certas cartas fusionistas, l' hi han hagut de picá 'ls dits. Aquests patricis d' ordre no més saben dos camins: quan guanyan clavar pallissa, quan perdren tirar verí.

En Boet, aquell futano que tant cébre 's vā fer ab l' assumpt de l' as d' oros, ara ha tornat á ser pres. Se parla de certas causas y certes misteris pendents. ¿Qué deurá sè aquest ting'ado? ¿Un altre as d' oros potser?

Estat de la gent tremenda: los nibilistes ván seguint fent proclamas incendiaries; los krumirs sempre aixerits; los de la Lliga albanesa se matan com á mosquits; per fi, en Rome o Robledo segueix predican per 'qui.

Los fusionistas no caben casi bè dintre la pell, perque en las e'ccions últimas han triunfat completament. També quan manava en Cánovas guanyavan los amichs sèus, y també 'l senyor Canonge fà uns jochs de mans molt bén fets.

Los conservadors voldrian que 'l govern obrís las Corts, per anà á moure un escàndol cridant sense tò ni só. Si es que tenen tanta ganas de xiular y armar soroll, que vajan á cridá als toros que fà més conservador.

A pesar de lo que diuen certos tipus marmuradors, l' equilibri de la Europa may havia estat mil or. Entre tot això no olvidin que 'ls equilibristas bons, tot demostrant l' equilibri cauen y 's fan un cap nou.

Semb'a que vindrà en Zorrilla, sembla que ja no vindrà, sembla que 'ls amichs lo cridan, sembla que no 'l cridan tant, sembla queja 's posa en marxa, sembla que s' ha refredat, sembla... en el proximo número la historia continuarà.

La gent de la Unió catòlica fà dias qu' està que bull, buscant una bona fórmula que 's mantinga sempre junts. Uns estan per creure als bisbes, altres a's homes de punys. ¿Vol'en un símbol bén propi? Tingan:—La creu y 'l trubuch.

C. GUMA.

La Campana de Gracia està disposant un número extraordinari destinat a conmemorar lo centenari de Calderon de la Barca. Serà un número extraordinari en tot, ja que tindrà vuit planas, quatre de grabats deguts a Apeles Mestres, Pellicer, Moliné y Gomez, y quatre de text, confiadas a distingits escriptors.

Desde las nostras columnas invitam a totes las

personas que 'ns favoreixen ab la sèva col·laboració, advertintlos que 'ls treballs podrán ser en català ó en castellà, en prosa ó vers, devant obrar en poder nostre per tot lo dimecres 18 del actual.

Una notícia aterradora:

Segons datus estadístichs cuidadosament recollits, lo número de morts que hi ha hagut en l'exèrcit de Cuba desde 1868 á 1878, ó siga en l' espay de déu anys s' eleva á 99.000 homes de totes armes.

¡Pobre juventut espanyola!

Los moderats han publicat una circular. La sanch ja no circula per las venas de aquell partit tant vell; pero circula la tinta per las sèvas plomas.

Y lo qu' es més estrany: á pesar de ser tant vells, encare fán equilibris.

Fins are deyan que volian la Constitució del any 45; are ja admeten la de 1876, ab una modificació: la de restablir així que pugan la unitat religiosa.

¡Infelissos! Volen que al seu enterro hi vajen molts capellans.

A Madrid una monja vā tirarse desde dalt de una finestra del convent.

Y com que are ja no succeheixen aquells miracles del temps de Sant Antoni que quan queya un mestre de casas, feya pararlo á mitj camí, fins y á tant que 'l pare prior l' hi havia donat permís per fer un prodigi, la pobre monja vā rompre's un bras y una cama.

¿No seria millor que totes las monjas que vulguessen sortirne, poguessen ferho per la porta no per la finestra?

Diumenje passat vā haberhi gran meeting proteccionista á Manresa. La falta d' espay no 'm permet extractar los principals discursos que varen pronunciar-se, aplaudits alguns ab frenètic entusiasme.

Digan lo que vulgan los libre-cambistas, per més que fassan, may podrán ells unir los seus propositos de comprar barato gèneros estrangers á la causa del treball nacional qu' es la causa de la grandesa de la patria.

Els mateixos se fan mal, y si 'ls deixavam fer, ells serian los primers en renegar de la sèva imprevisió.

Obrim las fronteras als gèneros inglesos, y haurán de plegar les fàbricas; obrim las fronteras al blat dels Estats Units, y 'ls pobres pajesos castellans haurán de emigrar.

De tot això 'n resultarà que 'l govern no cobrará ni contribució, ni drets de aduana, y sense aquests elements deixarà de bullir l' olla del pressupuest, y no podrán pagarse pensions, ni cessantías.

Los obrers y 'ls industrials poden emigrar y viure en un altre país, perque 'l treball es cosmopolita y á tot arréu es recompensat.

En cambi, l' home que no té més que la sèva eloquència, que se 'n vaja á seguir mon predican: que se 'n vaja á Fransa ó á Inglaterra, á predicar la destrucció de Fransa ó d' Inglaterra, y 'l treuarán á cops de tronxo.

A Chelva (Valencia) lo governador vā nombrar regidor á un mort del cementiri.

A Espanya no hi ha res millor que governar. Gobernant, fins los morts ressuscitan.

Promeses conservadoras:

Als electors de Cieza se 'ls ha promés per si votan al Sr. Cánovas: Tres canongías, un curat, dos porlerías, quatre càrrecs de agutzi, dos de serenos, cinquanta rebaixas de contribució, dinou plassas de peons caminers, una de jefe econòmic, vuit de oficials de govern civil y nou sagristans.

Jo 'n veulen: l' obligació de mantenir á un mónstruo resulta sempre molt cara.

¿Han vist res més cómich que lo que passa ab 'l ex-cabecilla Boet?

Lo govern l' ha agafat y s' empenya en pagarli 'l sou de comandant á fi de poderlo processar.

En cambi Boet se nega resoltament á admetre 'l sou que l' hi senyalan.

Ja sab ell que dintre dels prëssecchs, per dolços que sigan, hi ha sempre un pinyol.

Y ben considerat ab los altres cabecillas no miren tant prim.

Los demés, en lloc de agafarlos, se presentan-

Unicament hi ha una diferencia: lo del sou. Tant si volen com si no volen los hi pagan.

Lo Sr. Pelfort ha sigut l' únic regidor dels suspesos que ha tornat a sortir del fons de les urnes constitucionals.

Ja 's coneix que te algun municipal que l'estima.

Los conservadors publican unes certas *cartas fusionistas*, que son deliciosas per lo que diuen y per lo que significan.

En l'última que han donat a l'estampa, s'hi llegeixen les següents preguntes y respuestas escritas en forma de catecisme:

P. Coneixen lo misteri de l'encarnació de febrer?

R. Perfectament. Lo general, molt embossat, vā anar y digué al amo de las cargas: «Los liberals se m'escorran d'entre las mans.» Y llavors l'espirit de la por exagerada vā infundirse en lo seno de l'inexperta prerrogativa, y l'esquerra fou feta govern. Pero la virginitat materna vā sufrir molt. Lo qual tant se 'ns en dona.

P. Sobre l'séptim manament vos preguntó: «Hi ha també farts polítics?»

R. També, y es just confessar que alguns no deixan de tenir xiste.

P. Citéu un exemple.

R. Treure á unes Corts lo govern de la sèva majoria y emplegar á la sèva minoria per purificar per aquest medi l'sistema representatiu.

Los conservadors son així: mentre se troben dalt del candelero! Ay del que diga res d'així!

En canvi son abaix y si un conservador exclama: «Tiro l'rey.»

Un altre respon tot desseguida: «Fallo!»

LA VEU DELS CORRESPONSALS. — Si haguéssim de dar totas las notícies electorals que se'n envien d'alguns pobles, ompliriam casi tot lo present número — A Sentmanat vā montar-se una especie de taberna al col·legi electoral: així los partidaris de aquell célebre ex-capità carlí Arizón, anaven á votar ab més esperit — A San Vicens vā haberhi totas las irregularitats imaginables, per lo que 'ls electors, privats de fer us del seu dret, vān formular una protesta — A Balsareny l'arcade vā pendre per modelo la figura del cacique que pintavam nosaltres en un dels nostres passats números, y com que s'ha fet reelegir, en aquell poble ja tenen broma per molt temps — A Sant Climent vā ocorre un verdader miracle. Fins los impossibilitats al llit vān votar, y á més vān sortir papeletes corresponents al doble número dels electors que vān pendre part en l'elecció — A Santa Perpètua de Moguda lo tercer dia, mentres los de la mesa dinavan, vā ser robada l'urna — Y no dihém res més, per no cansar al nostres lectors.

A Alguayre (provincia de Lleida) hi ha un rector que val una India. Algunes noyes del poble anaven á rebre la primera comunió, y perque una d'elles no vā alsassar quan lo rector vā passarli pèl davant, vā dirli: «Si no fos perque represento á Déu, t'ompliria la cara de bofetades. Quina frasse més religiosa!»

REPÈRS

N'eco de las passadas eleccions: Se presenta á votar un subjecte que de una hora lluny se vén que no pot ser elector. Un secretari tot sorpres l'hi pregunta: «Escolti; ¿vosté paga contribució?»

— No senyor.
— Donchs serà capacitat?
— Sí senyor.
— Quina carrera exerceix?
— La d'escumbriaire.

Conversa entre dos companys:
— M'han dit que 't presentas per la Diputació á Corts.

— Sembla que sí.
— Me'n alegro molt. Cregas, noy, que faig vots perque surtis.

— ¿Fàs vots? Home, quan vinga l'cas envíame'n 1500 ó 2000 que son los que necessito.

Un periódich canovista *El Diario español* de Madrid, se queixa aquests dies de la mala calitat del tabaco.

Jo tinch de dirlos una cosa: que are l'trobo tant doent com quan governava en Cánovas. *El Diario español*, no.

Llavors fumava breva; y are ha de fumar d'estanch.

— ¡Qué aviat se l'hi han acabat aquellas gangas!

En lo Port de Santa Maria vā haberhi grans escàndols electorals.

Ja 'u veuhens: en materia d'escàndols electorals tot just som al principi de la lletanía: «Santa Maria, ora pro nobis.»

Los regidors conservadors elegits en tota la Península arriban a 100.

De manera que are 's pot dir que l'país los ha deixat allá ahont mereixian estar.

¡Al número 100!

En Cánovas vā anar á votar, y l'seu vot no més vā contarse per un.

Ja no som en aquells temps en que l'vot de un conservador valia per 1000 al menos. Al perdre l'poder van perdre la facultat de multiplicar.

¡Pobre gent!

Pero hi ha més encara. Si en Cánovas vā anar á votar, vā ser per animar als seus, que á la quènta deuen ser una colla de desanimats.

Y per animarlos millor, vā anar á donar lo vot al districte del Hospici.

Els si que després de tot podrán dir que han anat al Hospici ab cotxe.

Bidel, lo simpàtic domador, are últimament se l'hi ha vingut de poch com no es víctima de la ferocitat de un lleó.

Un periódich francés ha dit sobre aquest assumpte: «Com qu'és un lleó cassat al país dels krumirs, naturalment té rabia als francesos!»

Y en Bidel, per acabarlo d'exasperar, l'hi enganya cada dia á la gabia 'ls telegramas de las victorias guanyades pels francesos.

Diumenge vā recorre 'ls carrers de Barcelonala professò del jubileu.

Hi anavan una pila de conservadors.

Naturalment, com que 'ls han jubilat!

De un periódich carlí de Madrid:

«Primer que polítics som catòlics, y primer qu'espanyols som romans.»

Ro... ¿qué?

Ro-mans!

Al arribar lo general Prendergast á Barcelona per ferse càrrec de la Capitanía general, un grup numeros en lo qual hi dominava la classe obrera l'vá rebre ab un gran picament de mans.

Aquel aplauso era un aplauso y una xiulada.

Jo m'jugo qualsevol cosa que al general Pavía, en aquells moments van xiularli las orellas.

— ¿Quina es la millor comèdia de Echegaray?

— ¡Locura ó santidad? «En el puño de la espada?»

— No senyor...

— Donchs quina?

— La millor comèdia ha sigut la que ha fet venir á Barcelona ab una comissió de inginyers per declarar qu'encara que interinament, dèu passar lo carril pèl carrer de Aragó.

Interinament, aquesta es la millor comèdia.

Un dependent d'escritori, embuster d'allò més, s'alabava del gran moviment que hi havia en la casa de comers ahont estava colocat.

— Mira, deya: gastém cosa de cent quintars de tinta cada any, no més que per dur la correspondència.

— Donchs al meu escriptori, l'llibre major es tan inmens, que quan està obert, lo tenedor de llibres per anar del *debe* al *haber*, té de anarhi en cotxe.

En una casa particular donan una reunió.

A l'entrada tots los concurrents deixan l'abric y l'sombrero.

Un amich mèu se retira á altas horas de la nit y se'n vá al guarda-robas en busca del seu barret. Busca, mira, remena y no l'troba.

Un criat l'hi pregunta:

— ¿Que busca 'l sombrero?

— Sí senyor.

— ¿Qu'era nou?

— Sí senyor.

— Ah! llavors, no 's cansi pas. Los nous, á las 12 en punt, s'han acabat.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.—Im-pres-sió.
2. ID. 2.—Pi-e-ra.
3. MUDANSA.—Meu, teu, sèu, péu, seu.
4. ROMBO.—P

G O T

P O M E R

T E R

R

5. GEROGLIFICH.—Qui s'atrassa té dentes.

Han endavinat totes las solucions los ciutadans Xirinola, Pere Sistachs y Testa-ferro; 4 Salabert y Noy Maco; 3 J. M. T. 2 Un Ciri-neo, P. M. P. y Monja exclaustrada y 1 ne més Pau de las Absoltas.

XARADAS.

I.

Com que hu qu'és tabalot
no faig sejona de 'n Quirse,
y l'hi solch respondre á tot
ab mals modos, com sol dirse.

PAU SALA.

II.

Es l'hu del mèu principal
si del dos-tres del segona
al cap del mes se'n adona
me diu cremat que total.

J. ESCOFET.

ENDAVINALLA.

Soch font y no rajo,
soch tro sens llampech,
soch dona sent home
y estich molt grasset.

Q. ROIG.

CONVERSA.

— Avuy se fá la guerra al govern sense bala ni canó.
— Vas equivocat. ¿Sense bala ni canó? ¿Qui pot ferli?

— Ja ho hem dit.

PASSIEGO DE REUS.

MUDANSA.

Lo mèu amich en Pau Tot
de un tüt un gran tot saltá
y dintre 'l tot se queda
sense poder dir ni un tot.

Y. M. CABRERA.

GEROGLIFICH.

— DELIRI

ALLI

V N N L

I

plor

ALLI

E. ROSÉS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xarades ó endavinallias dignas d'insertar-se 'ls ciutadans Francisco Flós, Nicodemus, Un lector de la Campana y Pau Julivert.

Las demés que no 's mencionan no 'ns serveixen, com y tampoch lo qu'envian los ciutadans Anònim, Pere Sesquitlla, Un sastre de moda, Llorior Real, Trasmudat, Torrenyich, Pau Marengas, Meritori y C. V. Vila de l'Os, Un proteccionista, Pere del Rebombor y Un jàmancier.

Ciutadans Francisco Flós: Aprofitaré los geroglífichs; l'epígragma es poch xispejan. — J. ESCOFET: Sempre que 'ns ne recordém. — Jaume Forrus: En la poe-i-a li ha facilitat y soltura; pero l'assumpto es bastant estrembolich. — Esoj Osnairb: No podem aprofitar més que l'quadrat de parau-as. — Llonganissa de Vich: Idem lo geroglífich. — J. Molas Ballesiar: L'idea del sonet es bonica; l'execució es fluixa. — J. C. y V. Sitges: Noticies que no interessin á la generalitat del públic no podém donarlas. — Tres estudiants nàutichs: Insertaré lo geroglífich. — S. S. Mataró: No ho enteném prou bé. — J. C. Algrayre: C. B. Palsareny; J. D. Sant Vicenç; J. D. Sant Climent y J. C. Santa Perpètua: Gracias mil per las notícias que 'ns proporcionan.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasse, Arch del Teatre, 21 y 23.

LA FRANSA Y 'LS SÉUS ENÉMICS.

Que vaja venint gent negra: ella ray, encare s' hi diverteix.